

Handläggare
Maria Göthberg
Enheten för internationell utveckling
maria.gothberg@havochvatten.se

Datum 2024-10-01

Dnr 2024-000001

Regeringskansliet
Klimat- och näringslivsdepartementet
Utrikesdepartementet

Uppdrag om svensk kapacitet BBNJ

Redovisning av regeringsuppdrag om förutsättningar för framtida genomförande av det nya globala havsavtalet - BBNJ.

Havs- och vattenmyndigheten (HaV) har fått i uppdrag av regeringen att inom ramen för sitt ansvarsområde sammanställa en rapport om vilken kapacitet det finns inom Sverige som kan bidra till det framtida genomförandet på internationell nivå av avtalet inom ramen för FN:s havsrättskonvention om bevarande och hållbar användning av marinbiologisk mångfald i områden utanför nationell jurisdiktion (BBNJ-avtalet). Uppdraget inkom till myndigheten den 21 december 2023.

Redovisningen inleds med en kort beskrivning av BBNJ-avtalet är, dess syfte samt tillämpningsområde. Rapporten, som huvudsakligen baseras på svar från en enkät till svenska förvaltningsmyndigheter, universitet och högskolor, kunskapscentrum och övriga relevanta aktörer, redovisar sedan den svenska kapaciteten i enlighet med avtalets tematiska delar. I rapporten tolkas begreppet kapacitet brett och omfattar organisationers kompetens och mandat, däremot inte frågan om i vilken utsträckning resurser finns för att kapacitet ska kunna tas i anspråk. Slutligen listas de tematiska områden där kartläggningen visar att Sverige har specifik kapacitet, generell kapacitet samt kapacitetsutvecklingsbehov.

Havs- och vattenmyndigheten överlämnar härmed redovisning av uppdraget.

Beslut i detta ärende har fattats av Generaldirektören Anna Ledin efter föredragning av utredaren Maria Göthberg. I den slutliga handläggningen av ärendet har även avdelningschefen Thomas Klein och enhetscheferna Catarina Hedar och Karin Wall medverkat.

Anna Ledin

Maria Göthberg

Innehåll

Akronymer	3
1 Sammanfattning	5
2 Uppdraget och dess beredning.....	6
2.1 Bakgrund.....	6
2.2 Uppdragsbeskrivning	7
2.3 Avgränsningar.....	7
2.4 Inhämtande av synpunkter	8
3 Utgångspunkter.....	8
4 Metodik.....	9
4.1 Aktörsöversikt	9
4.2 Enkät.....	9
5 Resultat	9
5.1 Marina genetiska resurser inklusive fördelning av nyttor	10
5.2 Inrättande av områdesbaserade förvaltningsåtgärder inklusive marina skyddade områden på internationellt vatten	12
5.3 Genomförande av miljöbedömningar, inklusive strategiska miljöbedömningar i internationellt vatten.....	15
5.4 Kapacitetsbyggnad och överföring av marin teknik till utvecklingsländer för att stödja deras genomförande av avtalet.....	19
5.5 Övrig kapacitet.....	22
5.6 Forum och instanser att verka i för att genomföra BBNJ-avtalet	26
6 Slutsatser	29
6.1 Specifik kapacitet.....	29
6.2 Generell kapacitet.....	31
6.3 Kapacitetsutvecklingsbehov	32
Bilaga 1 Enkät	34

Akronymer

ABMT	Områdesbaserade förvaltningsåtgärder
BBNJ	Avtal inom ramen för Förenta nationernas havsrättskonvention om bevarande och hållbar användning av marin biologisk mångfald i områden utanför nationell jurisdiktion
BSAP	Helsingforskonventionens gemensamma aktionsplan för Östersjöns miljö
CBD	Konventionen för biologisk mångfald
CCAMLR	Konventionen om bevarande av marina levande tillgångar i Antarktis
CMS	Konventionen för migrerande arter
DOSI	Deep-Ocean Stewardship Initiative
DSI	Digital sekvensinformation
EBSA	Ekologiskt eller biologiskt signifikanta områden
EU	Europeiska unionen
FN	Förenta Nationerna
GU	Göteborgs universitet
HaV	Havs- och vattenmyndigheten
Helcom	Kommission för genomförande av Helsingforskonventionen
HMI	Havsmiljöinstitutet
ICCAT	Internationella kommissionen för bevarande av tonfisk i Atlanten
ICES	Internationella havsforskningsrådet
IMO	Internationella sjöfartsorganisationen
IPBES	Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services
IVL	IVL svenska miljöinstitutet
KTH	Kungliga Tekniska högskolan
MEPC	Marine Environment Protection Committee
MSB	Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
NEAES	Ospar:s miljöstrategi för Nordostatlantén
NEAFC	Nordostatlantiska fiskerikommissionen
Ospar	Konventionen för skydd av den marina miljön i Nordostatlantén
PAME	Protection of the Arctic Marine Environment
SEI	Stockholm Environment Institute
SGU	Sveriges geologiska undersökning
Sida	Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete
SLU	Sveriges lantbruksuniversitet
SMHI	Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

SRC	Stockholm Resilience Centre
SU	Stockholms universitet
UD	Utrikesdepartementet
UNFCCC	FN:s klimatkonvention
WWF	Världsnaturfonden

1 Sammanfattning

Havs- och vattenmyndigheten (HaV) har fått i uppdrag att inom ramen för sitt ansvarsområde sammanställa en rapport om vilken kapacitet det finns i Sverige som kan bidra till det framtida genomförandet på internationell nivå av BBNJ-avtalet. BBNJ-avtalet eller som det egentligen heter, Avtal inom ramen för Förenta nationernas havsrättskonvention om bevarande och hållbar användning av marin biologisk mångfald i områden utanför nationell jurisdiktion¹ är en självständig konvention i form av ett så kallat tillämpningsavtal till Havsrättskonventionen. Avtalet är tillämpligt i områden utanför nationell jurisdiktion. Det omfattar därmed det så kallade fria havet och havsbotten utanför länders (eventuellt utökade) kontinentsockel, det så kallade "Området". Det syftar till att bevara och hållbart nyttja biologisk mångfald i internationellt vatten. När avtalet vinner laga kraft ökar möjligheterna att både skydda och hållbart nyttja den biologiska mångfalden i världshaven. En central aspekt är att avtalet kan möjliggöra uppfyllandet av det globala 30x30-målet som syftar till att skydda 30 procent av världens hav, land och vatten senast år 2030. Andra viktiga delar är att BBNJ-avtalet fastställer en gemensam process för att möjliggöra miljöbedömningar av aktiviteter i internationellt vatten och öppnar för framtida genomförande av strategiska miljöbedömningar, reglerar frågor om marina genetiska resurser samt kapacitetsbyggande och tillhandahållande av marin teknik, det sista en viktig del för att möjliggöra även utvecklingsländers genomförande av avtalet.

Rapporten baseras huvudsakligen på svar från en enkät ställd till svenska förvaltningsmyndigheter, universitet och högskolor, kunskapscentrum och övriga relevanta aktörer. I rapporten tolkas begreppet kapacitet som att det omfattar organisationers kompetens och mandat, däremot inte frågan om i vilken utsträckning resurser finns för att kapacitet ska kunna tas i anspråk. Den kapacitet som har redovisats har redovisats uppdelat i mer generell kapacitet respektive specifik kapacitet.

Rapporten är en nulägesbeskrivning av den svenska kapaciteten inom området och inkluderar inte vilka resurser som kan vara tillgängliga när ett eventuellt arbete ska påbörjas.

Analysen av HaV:s kartläggning visar att Sverige har en bred kapacitet som kan bidra till det framtida genomförandet på internationell nivå av BBNJ-avtalet. De flesta svenska aktörerna som bedöms kunna bidra har idag fokus på kunskap kring kustnära miljöer och de svenska havens ekosystem, men det finns också aktörer, särskilt inom akademien, som fokuserar på att förstå djuphavens miljöer och utmaningar. HaV:s analys visar vidare att det finns en bred svensk kompetens och erfarenhet av att arbeta internationellt med marina frågor inom olika sektorer. Exempelvis finns myndighetserfarenhet av arbete med områdesbaserade förvaltningsåtgärder, såsom inrättande av marina skyddade områden, även i områden utanför nationell jurisdiktion genom den Konventionen för skydd av den marina miljön i Nordostatlanten (Ospar). Analysen visar också att det finns en kapacitet för att verka inom ramen för BBNJ-avtalets syfte, dels genom det arbete som redan pågår inom internationella organisationer och konventioner såväl som inom de instanser som har inrättats och kommer att inrättas inom ramen för BBNJ-avtalet. HaV:s sammanlagda bedömning av enkätresultaten och analysen är dock att den svenska kapaciteten idag har en tydlig tyngdpunkt på områden inom nationell och i viss utsträckning

¹ På engelska *Agreement under the United Nations Convention on the Law of the Sea on the Conservation and Sustainable Use of Marine Biological Diversity of Areas beyond National Jurisdiction*

europaisk jurisdiktion. För ett framtida genomförande på internationell nivå av BBNJ är det angeläget med en strategisk förstärkning av kapaciteten gällande områden utanför nationell jurisdiktion och då särskilt gällande följande förmågor:

- Vad gäller genetiska resurser finns behov av kapacitetsutveckling i frågor om nyttodelning, fördelningsmekanismer och spårbarhet. För att utveckla systemet kring marina genetiska resurser och fördelningen av dess nyttor behöver forskare, myndigheter och politiken gemensamt agera.
- Insatser för att bedriva kapacitetsutveckling i utvecklingsländer inom de regionala och internationella konventionerna som rör hav och marina frågor är idag begränsade, trots att möjligheter finns. Här finns möjligheter för Sverige att öka fokus på den typen av frågor för att samtidigt bidra till genomförandet av BBNJ-avtalet.
- HaV ser ett generellt kapacitetsutvecklingsbehov vad gäller kunskap om ekosystemen i de aktuella områdena. Behovet sträcker sig från de organismer som lever i de aktuella havsområdena till den teknik, inklusive djuphavsteknik, som redan är eller kan komma att bli aktuell att användas där. Den typen av kunskap behövs för att kunna bedöma aktivitetens påverkan på den biologiska mångfalden, så att man i nästa led kan reglera verksamheter med negativ påverkan. Kunskapen behövs också för att kunna bedöma hur exempelvis skyddade områden kan inrättas med effektiva förvaltningsåtgärder till skydd för den biologiska mångfalden.
- Slutligen bedömer myndigheten att BBNJ-avtalet kommer medföra ett ökat behov av förståelse för havsrättens olika delar. Därför vill HaV lyfta behovet av att bredda och stärka den havsrättsliga kompetensen inom främst de svenska myndigheter som har en roll att spela i arbetet med den nya konventionen.

2 Uppdraget och dess beredning

2.1 Bakgrund

Den 19 juni 2023 antogs det så kallade BBNJ-avtalet, Avtal inom ramen för Förenta nationernas havsrättskonvention om bevarande och hållbar användning av marin biologisk mångfald i områden utanför nationell jurisdiktion vid FN i New York. Avtalet är ett resultat av mer än 15 års långa globala förhandlingar. HaV har bidragit till arbetet genom att bidra med expertkompetens till den svenska förhandlingsdelegationen.

BBNJ-avtalet är en självständig konvention i form av ett så kallat tillämpningsavtal till Havsrättskonventionen. Avtalet är tillämpligt i det så kallade fria havet och havsbotten utanför länders utökade kontinentsockel, det så kallade "Området", alltså i områden utanför nationell jurisdiktion. Det syftar till att bevara och hållbart nyttja biologisk mångfald i internationellt vatten genom att bl.a. fastställa processer för att inrätta globalt bindande marina skyddade områden samt reglera när och hur miljöbedömningar ska genomföras. Avtalet fastställer även ramar för hur nyttan av marina genetiska resurser ska komma världens länder till godo, samt hur utvecklingsländer genom kapacitetsbyggnad och tekniköverföring ska få stärkta möjligheter att genomföra avtalet. Dessutom kompletterar och möjliggör avtalet samverkan med existerande globala, regionala och sektorbaserade organisationer och regleringar.

När BBNJ-avtalet vinner laga kraft ökar möjligheterna att både skydda och hållbart nyttja den biologiska mångfalden i världshaven. Stora delar av djuphaven är fortfarande oupptäckt område, samtidigt ökar intresset för att etablera och expandera ekonomiska aktiviteter i dessa områden. Att det internationella samfundet skapar gemensamma förutsättningar för hur dessa resurser kan nyttjas på ett sätt som samtidigt skyddar den biologiska mångfalden är positivt, särskilt från ett miljö- och rättviseperspektiv.

2.2 Uppdragsbeskrivning

HaV ska inom ramen för sitt ansvarsområde sammanställa en rapport om vilken kapacitet det finns inom Sverige som kan bidra till det framtida genomförandet på internationell nivå av avtalet inom ramen för FN:s havsrättskonvention om bevarande och hållbar användning av marin biologisk mångfald i områden utanför nationell jurisdiktion (BBNJ-avtalet). Vid behov kan andra relevanta förvaltningsmyndigheters synpunkter inhämtas. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Klimat- och näringslivsdepartementet och Utrikesdepartementet) senast den 1 oktober 2024.

HaV har tolkat begreppet *kapacitet* brett dvs. att frågeställningen både omfattar organisationers kompetens och mandat. HaV tolkar dock inte in att begreppet omfattar vilka resurser som kan finnas tillgängliga vid tidpunkten för när eventuellt arbete ska utföras.

- Kompetens kan exempelvis syfta till vetenskaplig kunskap om djuphavssystem inklusive Arktis och tillgängliga djuphavssdata som genererar förutsättningar för god kännedom över djuphavens biologi, geologi, kemi och fysik. Även annan typ av kunskap och erfarenhet som är applicerbar i en djuphavskontext kan inkluderas. Kompetensen kan ha sin grund i natur- och samhällsvetenskap, teknik, ekonomi och juridik. Vidare kan tillgång till ändamålsenlig infrastruktur såsom forskningsfartyg, ingångar till relevanta forskarnätverk, pågående samarbetsprojekt med utvecklingsländer i frågor som berör avtalets tematik, vara av intresse för kartläggningen. Kompetens från engagemang i andra internationella miljö- och havsrelaterade konventioner och organ vars arbete tangerar det nya avtalets, inklusive kompetens i att driva frågor och förhandla kommer också inkluderas.
- Mandat tolkas utifrån organisationens uppdrag såsom de instruktioner som styr verksamheten.

2.3 Avgränsningar

Rapporten kartlägger vilken kapacitet som finns på HaV samt andra svenska myndigheter, organisationer och akademi i frågor som kan bidra till Sveriges stöd för genomförande av BBNJ-avtalet på internationell nivå. Svensk kapacitet har primärt kartlagts vid svensk förvaltning och akademi, men har också inkluderat ett fåtal privata aktörer. Kartläggningen ska inte förstås som ett förslag till ett svenskt genomförande av BBNJ-avtalet då uppdraget exempelvis inte har undersökt vilken finansiering som behövs. Under inledande uppdragsdialog framkom att uppdraget inte ska belysa hur regeringen kan arbeta för en svensk ratificering av avtalet.

I resultatkapitlets första del (kap.5.1–5.5) beskrivs vad som framkommit av kartläggningen av svenska organisationers kapacitet att bidra till BBNJ-avtalets fyra huvudsakliga delar:

- Marina genetiska resurser inklusive fördelning av nyttor

- Inrättande av områdesbaserade förvaltningsåtgärder inklusive marina skyddade områden på internationellt vatten
- Genomförande av miljöbedömningar, inklusive strategiska miljöbedömningar i internationellt vatten
- Kapacitetsbyggnad och överföring av marin teknik till utvecklingsländer för att stödja deras genomförande av avtalet

I resultatkapitlets andra del (kapitel 5.6) finns en beskrivning av de forum och instanser avtalets parter kan verka i för att bidra till genomförandet av BBNJ-avtalet. Detta inkluderar befintliga globala, regionala, subregionala och sektoriella organ samt instanser inom ramen för BBNJ-avtalet där svensk kompetens kan tänkas bidra.

2.4 Inhämtande av synpunkter

Enligt uppdragsbeskrivningen ska HaV vid genomförandet av uppdraget vid behov inhämta synpunkter från andra relevanta förvaltningsmyndigheter.

HaV har kartlagt den egna myndighetens interna kapacitet samt genomfört en enkätundersökning som riktat sig till 37 andra svenska organisationer (myndigheter, akademi och forskningsinstitut, intresseorganisationer samt forsknings-, innovations- och utvecklingsfinansiärer). Av dessa 37 besvarade 31 organisationer enkäten, vilket ger en svarsfrekvens på 84 procent.

Vidare har HaV följt upp med ett antal samtal när det funnits behov av förtydliganden av inkomna enkätsvar alternativt uppföljning av uteblivna svar. När enkätundersökningen och samtalen genomförts har 32 av de ursprungligen 37 kontaktade organisationerna haft möjlighet att beskriva sin kapacitet.

3 Utgångspunkter

I denna rapport ligger fokus på att beskriva svensk kapacitet på organisationsnivå och inte individnivå. Kapacitet innefattar kompetens och mandat att arbeta med särskilt utpekade marina frågor som knyter an till de fyra tematiska fokusområden som BBNJ-avtalet består av. Viss specialistkunskap kan vara knuten till en eller flera specifika personer. Detta är särskilt förekommande inom akademien men kan även finnas i andra organisationer. Byter dessa personer organisationstillhörighet kan man anta att en stor del av den specialisering de besitter flyttar med till den nya organisationen. Kartläggningen ska därmed förstås som en beskrivning av nuläget, vilket kan komma att förändras. Med tiden kommer också ny kunskap att växa fram, och det är viktigt att hålla sig uppdaterad om hur kunskapsläget utvecklar sig på de områden där Sverige vill driva frågor.

Vid tidpunkten av denna rapportens slutleverans har BBNJ-avtalet antagits av FN:s generalförsamling men ännu inte vunnit laga kraft. Detta sker först 120 dagar efter att 60 parter ratificerat avtalet. Inom ett år ska sedan avtalets första partskonferens hållas där grundläggande beslut såsom budget och inrättandet av underordnande organ för att stödja avtalets genomförande kan tas. Detta innebär att det i dagsläget inte är fullt möjligt att förutspå vilka delar av det institutionella systemet runt BBNJ-avtalet som kommer vara mest effektiva att engagera sig i för att driva svenska frågor och lyfta in svensk kapacitet. Rapportens redovisning av vilka

forum och instanser avtalets parter kan verka i ska därmed förstås som en återgivning av vad som än så länge har beslutats om. Mer information behövs för att kunna göra strategiska avvägningar om var svensk kapacitet gör största nytta.

4 Metodik

Kartläggningen genomfördes i två steg. Den inleddes med att arbetsgruppen tog fram en gemensam översikt över möjliga aktörer vilket följdes av insamling av information via en enkät som skickades ut till identifierade aktörer. Resultatet sammanställdes sedan av arbetsgruppen.

4.1 Aktörsöversikt

Uppdraget inleddes med att arbetsgruppen under två workshoptillfällen sammanställde en gemensam översikt av möjliga svenska aktörer som sitter på kapacitet som kan bidra till Sveriges möjliga stöd för genomförande av BBNJ-avtalet samt tog beslut om vilka som bör vara med i utskicket av enkäten. Metodiken är dock adaptiv och identifiering av relevanta aktörer har också skett löpande under processen. Detta innebär att personer och organisationer som inte inkluderats i den första aktörsöversikten ändå kunde adderas i nästa steg då mer information framkommit.

4.2 Enkät

I nästa steg sammanställdes en digital enkät som sedan skickades ut till de aktörer som identifierats i aktörsöversikten. Enkäten består av fyra frågor och kombinerar flervalsfrågor och öppna frågor. I enkäten ombads respondenten bedöma vilken kapacitet som organisationen i fråga besitter gällande kompetens och mandat i frågor som berörs av BBNJ-avtalet. Dessutom efterfrågades erfarenhet av att arbeta med andra internationella konventioner och organisationer, samt om det bedrivs några aktuella projekt eller program som kan bidra till förståelsen av och påverkan på biologisk mångfald i djuphavsmiljöer. Enkäten i sin helhet hittas i bilaga 1.

Aktörerna mottog en digital enkät och en beskrivning av kartläggningens syfte och ombads svara inom två veckor. Enkäten skickades till en organisationsadress (oftast en registrator) om en sådan fanns, och de personer som identifierats som lämpliga mottagare inom organisationen lades i kopia. Vid uteblivet svar skickades en påminnelse efter en och två veckor. Ibland har uppföljande frågor ställts till enkätrespondenterna då förtydliganden eller kompletteringar till inkomna svar har behövts.

Beskrivning av HaV:s kapacitet bygger på information som har inhämtats internt med ansvariga utredare. En enkät skickades således inte ut till den egna organisationen.

5 Resultat

Resultaten som redovisas nedan baseras till stor del på den information som inhämtats via den enkät som skickats till organisationerna samt arbetsgruppens förkunskaper. Organisationernas beskrivning av sin egen kapacitet har varierat i omfång och detaljeringsnivå, vilket också återspeglas i redovisningen.

Vidare kategoriseras organisationer utefter om de är en förvaltningsmyndighet, universitet/högskola, ett kunskapscenter eller övrigt. Det är värt att notera att det finns risk för viss sammanblandning i frågan om kapacitet på kunskapscenter respektive universitet. Många kunskapscenter är knutna till två eller flera universitet eller andra typer av organisationer, och den kapacitet som beskrivs vid centret kan därmed också bedömas finnas på en eller flera av de deltagande organisationerna även om de inte själva har listat centrets kapacitet i sina enkätsvar. Med det sagt bedöms det relevant att kategorisera organisationerna på detta sätt då det kan finnas möjlighet för uppdragsgivare att rikta sig mot specifika kunskapscenter i kommande arbete med Sveriges genomförande av BBNJ-avtalet på internationell nivå.

5.1 Marina genetiska resurser inklusive fördelning av nyttor

Under BBNJ-avtalet del II *Marina genetiska resurser, inbegripet en rimlig och rättvis fördelning av nyttan* beskrivs de specifika åtaganden som parterna förbinder sig till när det gäller genetiska resurser och digital sekvensinformation (DSI) om marina genetiska resurser i områden utanför nationell jurisdiktion. Genetiska resurser omfattar både fysiska prover och information om dessa. Bestämmelserna i denna del ska inte tillämpas på: (a) fiske reglerat enligt relevant internationell lag och fiskerelaterade aktiviteter; eller (b) fisk eller andra levande marina resurser som man vet har tagits i fiske och fiskerelaterad verksamhet från områden utanför nationell jurisdiktion, utom där sådan fisk eller andra levande marina resurser regleras som utnyttjande enligt denna del.

Huvudfokus ligger på tillgången till genetiska resurser och hur nyttorna från dessa resurser ska fördelas rättvist. Nyttorna inkluderar både monetära och icke-monetära nyttor i form av kapacitetsuppbyggnad. Ett system för att registrera (clearing house-mekanism) och följa genetiska resurser genom olika stadier (dataregister eller databaser) är centralt för att kunna följa uppkomna nyttor om dessa resurser är föremål för användning, inbegripet kommersialisering. En särskild fond ska upprättas för att fördela monetär nytta från användningen av marina resurser och DSI om marina genetiska resurser. En kommitté för tillgång och nyttofördelning ska inrättas med syftet att säkerställa en rimlig och rättvis fördelning av både monetär och icke-monetär nytta (kapitel 5.6.3).

Stöd i utvecklandet av en process eller kunskap om marina genetiska resurser och nyttofördelning ställer krav på olika typer av kunskaper och kompetens. I detta uppdrag har aktörer beskrivits utifrån om de inom området genetiska resurser kan bidra med processkunskap, metodkunskap, havsmiljökunskap eller kunskap om nyttodelning av genetiska resurser. Definition av kunskaper för detta kapitel är generell och specifik kompetens och erfarenhet av frågor om genetiska resurser och nyttodelning.

5.1.1 Förvaltningsmyndigheter

Havs- och vattenmyndigheten (HaV) har kunskap om genetiska resurser och erfarenhet från att förhandla fram denna del av BBNJ-avtalet tillsammans med EU-delegationen. HaV arbetar aktivt för att ta fram övervakningsprogram och indikatorer för genetisk diversitet.

Naturvårdsverket har erfarenhet av att jobba med genetiska resurser och DSI genom Nagoyaprotokollet och Konventionen för biologisk mångfald (CBD). Naturvårdsverket har bland

annat kunskap om kunskapsuppbyggnad och möjliga finansieringsmekanismer för DSI, som är relevant både för nämnda konventionsarbete och BBNJ-avtalet.

5.1.2 *Universitet och högskolor*

Göteborgs universitet (GU) har vid *Institutionen för marina vetenskaper* erfarenhet av kartläggningen av faunan i djuphavet och de genetiska resurser som kan komma av den. Den biologiska mångfalden i djuphavet är i stort sett okänd och arbetet med kartläggningen är en grundförutsättning för arbetet inom BBNJ. Forskarna beskriver nya arter och kartlägger deras utbredning i djuphavet, samt har ett stort internationellt nätverk och samarbetar med andra organisationer och forskningsinstitut inom detta område.

Vid *Juridiska institutionen* finns kompetens och erfarenhet av forskning, undervisning och kapacitetsbyggande knutet till marina genetiska resurser och en rättvis fördelning av dessa. Forskare deltar bland annat i de europeiska forskningsnätverken Deepend, Deep-Ocean Stewardship Initiative (DOSI), och arbetsgruppsarbete i Internationella havsforskningsrådet (ICES) med bäring på dessa frågor.

Vid *Tjärnö marina laboratorium* finns specifik kapacitet när det gäller evolution och artbildning bland exempelvis svampdjur och kallvattenskoraller, vilka bildar viktiga livsmiljöer i djuphavsekosystem. Det finns bland annat forskning om genetik och anpassningar hos naturliga populationer, och hur dessa påverkar organismerna i deras naturliga miljöer.

Högskolan i Skövde har kompetens när det gäller metoder för att spåra ryggradslösa djur med molekylära metoder, inklusive eDNA.

Högskolan i Halmstad har generell kompetens när det gäller forskning, utbildning och rådgivning till myndigheter när det gäller mikrobiella planktonsamhällen, inklusive mönster och biogeografi, men uppges inte tillhandahålla underlag för förståelse och påverkan på biologisk mångfald i djuphavsmiljöer.

Linnéuniversitetet har expertis i att tolka och analysera genetiska data som beskriver biologisk mångfald och som kan vägleda hur önskad förvaltning kan utformas. Universitetet bedriver forskning kring hur variationen inom och mellan populationer är av värde för motståndskraften mot förändringar i livsmiljön och har erfarenhet av att bedriva forskning i Arktis genom exempelvis Synoptic Arctic Survey.

Stockholms universitet (SU) har kompetens vad gäller genetiska resurser och genetisk biodiversitet samt erfarenhet av övervakning av genetisk mångfald tillsammans med HaV och Naturvårdsverket.

Uppsala universitet har marinbiologisk kompetens med insamlingserfarenhet i både kust- och djuphavsområden, med taxonomisk expertis i svampdjur, som ofta används för att karakterisera sårbara marina ekosystem. Forskare har erfarenhet av arbete inom ICES-arbetsgrupp och offentliga utredningar avseende nyttjande och bevarande av havets miljö och resurser, samt erfarenhet av att undervisa och förmedla kunskap till studenter i andra länder. Vidare deltar forskare vid universitet i europeiska forskningssatsningar med fokus på djuphavssvamphabitat för

att leverera kunskap och verktyg för hållbar förvaltning och bevarande, samt arbete med djuphavssamlingar från StillaHavsområdet.

5.1.3 Kunskapscenter och övriga

Havsmiljöinstitutet (HMI) och de ingående lärosätena har kompetens inom miljöövervakning, biologisk mångfald, genetik, informatik och databaser som delvis bedöms ge underlag till att förstå biologisk mångfald i djuphavsmiljöer. HMI har i uppdrag att bistå myndigheter med vetenskaplig kompetens samt bedriva analys- och syntesverksamhet inom havsmiljöområdet.

IVL Svenska miljöinstitutet (IVL) har forskare inom eDNA för kartläggning av genetiska resurser, främst i kustnära områden.

Stockholm Environment Institute (SEI) har deltagit i diskussioner om nyttodelning inom CBD såväl som klimatregimer (UNFCCC, Paris Agreement och Montreal Protocol) med ett perspektiv på rättvis fördelning. SEI har också utvecklat metoder för att utvärdera den ojämna fördelningen av miljö- och klimatbördor.

Stockholms Resilience Centre (SRC) har kapacitet inom hantering av marina genetiska resurser, med fokus på rättvis fördelning av nyttor från dessa, och deltar i det europeiska forskningsnätverket DOSI:s arbetsgrupper. SRC har flera års erfarenhet av att arbeta med frågor om marina genetiska resurser och har bidragit med publikationer om detta ämne för World Ocean Assessment, High Level Panel for a Sustainable Ocean Economy och Blue Climate Initiative.

5.2 Inrättande av områdesbaserade förvaltningsåtgärder inklusive marina skyddade områden på internationellt vatten

Under BBNJ-avtalet del III *Områdesbaserade förvaltningsverktyg och andra åtgärder, däribland marina skyddade områden* beskrivs de specifika åtaganden som parterna förbinder sig till när det gäller inrättandet av områdesbaserade förvaltningsverktyg (ABMT), inklusive marina skyddade områden. Tyngdpunkten ligger på en process för att inrätta marina skyddade områden och på åtgärder med syfte att bevara och hållbart nyttja biologisk mångfald. Instrumentet kan bidra till genomförandet av internationella åtaganden avseende inrättandet av ett globalt nätverk av effektivt och rättvist förvaltade, ekologiskt representativa och väl sammankopplade system av skyddade områden och andra effektiva områdesbaserade bevarandeåtgärder. Arbetet med att ta fram och inrätta ABMTs ska ske i samverkan med stater och globala, regionala, subregionala och sektoriella organ, såväl som civilsamhället, det vetenskapliga samfundet samt urfolk och lokala samhällen. Processen för att inrätta ABMTs är preciserad i artikel 19-21 i avtalet och där förslagen ska uppfylla kriterier (bilaga I) som grundas på bästa tillgängliga vetenskapliga information och i förekommande fall relevant traditionell kunskap med beaktande av försiktighetsansatsen och en ekosystembaserad strategi. BBNJ-avtalets vetenskapliga och tekniska organ är nära knutet till processen (kapitel 5.6.3).

Stöd i framtagandet och granskning av ABMT-förslag ställer krav på olika typer av kunskaper och kompetens. Bland dessa ingår kompetens om kartläggning och klassificering av biologisk mångfald, inrättande av marina skyddade områden eller andra förvaltningsåtgärder, samt övervakning och tillsyn av verksamhet i syfte att uppnå bevarande- och förvaltningsmålen.

5.2.1 Förvaltningsmyndigheter

Havs- och vattenmyndigheten (HaV) har erfarenhet av att arbeta med inrättande av marina skyddade områden på internationellt vatten genom Oskar och Konventionen om bevarande av marina levande tillgångar i Antarktis (CCAMLR) och områdesbaserade förvaltningsåtgärder på internationellt vatten inom Nordostatlantiska fiskerikommissionen (NEAFC). HaV har expertkompetens att bidra till utvecklingen av en process för ABMTs, granska vetenskapligt underlag och förslag, samt kompetens när det gäller marina skyddade områden och andra bevarandeåtgärder. Genom myndighetens deltagande i t.ex. Oskar och NEAFC kan Sverige bidra till att regionala ABMTs utvecklas tillsammans med andra medlemsländer och inrättas genom BBNJ-avtalet. HaV har också erfarenhet att ta fram bevarandeåtgärder, t.ex. fiskefria områden och förbud mot bottentrålning inom ramen för EU:s gemensamma fiskeripolitik.

HaV har även erfarenhet av att beskriva ekologiskt eller biologiskt signifikanta marina områden (EBSA) globalt inom ramen för CBD, som har nära kopplingar till BBNJ-avtalet. EBSA-informationen kan användas som underlag för att ta fram förslag till marint skyddade områden på internationellt vatten. Dessutom har HaV erfarenhet av att ta fram riktlinjer och förvaltningsverktyg (t.ex. konnektivitetsmodell) för nätverk av marina skyddade områden i Arktis genom arbete inom Arktiska rådets arbetsgrupp PAME (Protection of Arctic marine environment).

Statens geologiska undersökning (SGU) har kompetens och erfarenhet av att arbeta med både nationella och internationella frågor kopplat till områdesbaserade förvaltningsområden, då främst med GIS och rumsliga analyser. SGU har god erfarenhet av att bygga rumsliga analysverktyg som möjliggör miljöpåverkansanalyser och rumslig planering.

Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut (SMHI) har kapacitet att arbeta med havs- och klimatmodellering, vilket ger möjlighet att studera nuvarande situation samt förändringar i livsmiljöer, samt studier av konnektivitet mellan olika havsområden. SMHI har bland annat utvecklat en havsmodell över Arktis som kan användas för att ge underlag för förståelse av och påverkan på biologisk mångfald i djuphavsmiljöer. SMHI har även globala modeller som kan ge liknande information för fler havsområden. Vidare arbetar SMHI med övervakning och teknik för att observera biodiversitet, t.ex. mikroskopi, automatisk AI-assisterad bildanalys av plankton och molekylärbiologiska metoder.

Transportstyrelsen har mandat och kompetens att arbeta med utveckling av regler och riktlinjer för sjöfart. Transportstyrelsen företräder Sverige inom den Internationella sjöfartsorganisationen (IMO) som arbetar med olika åtgärder för att reglera sjöfart med syftet att skydda havsmiljön, exempelvis så kan IMO utse vissa havsområden till så kallade Special Areas, Emission Control Area eller Particular Sensitive Sea Areas, vilka bland annat kan innefatta begränsningar eller förbud avseende utsläpp från fartyg samt trafikstyrning för att undvika trafik i känsliga områden.

5.2.1 Universitet och högskolor

Göteborgs universitet (GU) har vid *Juridiska institutionen* en forskargrupp med kompetens och erfarenhet av forskning knutet till havsrätt, utveckling av nationell havsförvaltningsrätt och miljö rätt. Gruppen är också involverad i internationella och transdisciplinära forskningsprojekt

knutna till BBNJ-avtalets implementering och deltar i europeiskt forskningsnätverk Deepend, DOSI samt ICES-arbetsgrupp med bäring på havsrättsliga frågor kopplat till ABMT.

Vid *Tjärnö marina laboratorium* finns kapacitet när det kommer till forskning av biologisk mångfald, taxonomi, naturskydd och förvaltning, exempelvis områdesskydd och restaurering av kallvattenskoraller. Vid laboratoriet finns också forskning kopplat till havsförsurning, miljöövervakning och förvaltning av marina miljöer. Laboratoriet är placerat vid Kosterhavets nationalpark och närheten till den djupa fjorden - med ett djup på 240 meter – möjliggör studier och experiment som efterliknar en atlantisk fauna. Det finns tillgång till fartyg, fjärrstyrda undervattensfarkoster, fältutrustning, dykerifaciliteter, laboratorier, och havsvattenssystem vid laboratoriet.

Högskolan i Halmstad har kompetens inom forskning, utbildning och rådgivning till myndigheter när det gäller mönster för biologisk mångfald och biogeografi i mikrobiella (alger, bakterier, virus) planktonsamhällen.

Sveriges lantbruksuniversitets (SLU) kompetens består av forskare och miljöanalytiker som har arbetat med områdesskyddsfrågor i form av forskning och rådgivning till myndigheter och nationella, samt internationella organisationer. I tillägg har forskare vid universitetets *Centrum för biologisk mångfald* möjlighet att anknyta generella aspekter som t.ex. användning av traditionell kunskap. SLU har erfarenhet av uppföljningsprogram för fiskeregleringar i det djupa havsområdet Bratten i svensk exklusiv ekonomisk zon. Vid SLU finns också Artdatabanken ett nationellt kunskapscenter rörande biologisk mångfald, inklusive marina arter och naturtyper. Artdatabanken driver det svenska rödlistningsarbetet där de bistår nationella och internationella myndigheter och organisationer med kunskapsunderlag, vägledning, definitioner och stöd kring kartläggning av art- och habitatdirektivets naturtyper samt uppföljning av tillstånd och indikatorer för att utvärdera tillstånd och bevarandestatus kopplat till direktivet.

Södertörns högskola bedriver forskning om skyddade områden och marin förvaltning i Sverige.

Uppsala universitet har taxonomisk kunskap om djuphavssvampar och juridisk kompetens inom havsrätt, internationell miljö rätt, samt EU-rätt av relevans för ABMTs.

5.2.2 Kunskapscenter och övriga

Havsmiljöinstitutet (HMI) och de ingående lärosätena har kompetens inom miljöövervakning, miljöbedömningar, miljö rätt, biologisk mångfald, genetik, informatik, databaser, planering, marint skyddade områden m.m. HMI har i uppdrag att bidra med kompetens avseende policy och utvärdering av bl.a. marin miljöövervakning.

Stockholm Environment Institute (SEI) har expertis inom utveckling av metoder för att utvärdera betydelsen och känsligheten hos ABMTs, implementering och efterlevnad av dessa ABMTs med bevarande och restaurering av ekosystem, samt tillvägagångssätt för rumslig förvaltning. SEI-projekt som kan vara relevanta för BBNJ-avtalet är vetenskapsdiplomati, jämställdhet och finansieringsverktyg för att främja hållbarhet. Forskare anslutna till institutet har medlemskap i Deep-Ocean Stewardship Initiative och Ocean Voices.

Stockholm Resilience Centre (SRC) har kompetens inom policy, datahantering och modellering som kan användas för att ta fram underlag i samband med etablering och uppföljning av ABMTs.

Världsnaturfonden (WWF) har kompetens kring arbetet med marint områdesskydd, integrerad havsförvaltning respektive miljöbedömningar och kopplingen mellan BBNJ och genomförande av det nya globala ramverket för biologisk mångfald inom CBD. WWF:s arbete med genomförande av BBNJ och andra internationella avtal ingår i organisationens globala strategi. Som en internationell organisation för WWF dialog med en bredd av aktörer på nationell, regional och global nivå som är centrala för genomförandet.

Östersjöcentrum har kompetens att bedriva forskning och utredningar såväl ur oceanografisk- som biologisk mångfaldssynpunkt, samt ur policy-synpunkt.

5.3 Genomförande av miljöbedömningar, inklusive strategiska miljöbedömningar i internationellt vatten

Under BBNJ-avtalets del IV *Miljöbedömningar* beskrivs de specifika åtaganden som parterna förbinder sig till med hänsyn till både specifika och strategiska miljöbedömningar. Utgångspunkten är att parterna ska analysera och redovisa de potentiella miljöeffekterna av aktiviteter i områden utanför nationell jurisdiktion före tillståndsgivning. Tyngdpunkten i kapitlet ligger vid miljöbedömning för projekt och aktiviteter, omfattande bland annat krav gällande tröskelvärden, process, rapportering, beslutsfattande samt uppföljning och övervakning.

Strategisk miljöbedömning beskrivs under en artikel (art. 39). I den ingår att parterna individuellt eller tillsammans ska överväga att genomföra strategisk miljöbedömning för planer och program som relaterar till aktiviteter under deras lagstiftning. I samma paragraf har även möjligheten getts till partskonferensen att genomföra något som mer har formen av en statusbedömning av miljötillståndet i en region eller ett område. Även detta förfarande bedöms som strategisk miljöbedömning.

Stöd i eller genomförande av miljöbedömningar ställer krav på olika typer av kunskaper och kompetens, vilket framgår av nedan punkter. Där det är relevant särskiljs mellan miljöbedömning för projekt och aktiviteter och strategisk miljöbedömning.

- Processkunskap – omfattar kunskap och erfarenhet av miljöbedömningsprocesser och deras ingående delar.
- Metodkunskap – omfattar kunskap och erfarenhet av miljöbedömningsmetoder som tillämpas i miljöbedömningsprocesser. Ett exempel på en sådan metod är den av HaV utvecklade Symphony-metoden för bedömning av kumulativa miljöeffekter.
- Havsmiljökunskap – omfattar kunskaper om havsmiljöns fysiska och biologiska förutsättningar
- Miljöbelastningskunskap – omfattar kunskaper om marina aktiviteters belastningar och påverkan på naturvärden

5.3.1 Förvaltningsmyndigheter

Havs- och vattenmyndigheten (HaV) ansvarar för genomförandet av den havsmiljödirektivsstyrda havsmiljöförvaltningen i Sverige och har därmed erfarenhet av framtagande av indikatorer för bedömning av miljötillstånd och utvärdering av detta. Vidare deltar HaV i miljöprovningar av verksamheter som påverkar havsmiljön och har därigenom en bred kompetens i utvärdering av och kravställande när det gäller specifik miljöbedömning och miljökonsekvensbeskrivningars innehåll. Inom den svenska havsplaneringen, vilket HaV ansvarar för, ingår genomförandet av strategisk miljöbedömning inom vars ramar bedömningsverktyget Symphony utvecklas och används.

HaV har också erfarenhet från arbete med riktlinjer för processer liknande miljöbedömningar genom arbetet med Londonprotokollet, där detta sker för dumpning av avfall och processen för lagring av koldioxid. HaV bedriver också samarbeten med låg- och medelinkomstländer där kompetensutveckling och stöd inom miljöbedömningar utgör en väsentlig del (kapitel 5.4.2). I arbetet med bl.a. rekommendationer för skydd av hotade arter och inrättande av marina skyddade områden inom Oskar tas bakgrundsdocument med bl.a. påverkansfaktorer fram och granskas. Genom arbetet inom Oskar finns även erfarenhet av att göra kumulativa miljöbedömningar av belastningar kopplat till den s.k. Intermediate Assessment och Quality Status Report som genomförs.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har kompetens och mandat när det gäller hantering av risker och olyckor till sjöss. Sedan 2013 har myndigheten ett samordningsansvar för policyområde säkerhet inom EU:s Östersjöstrategi där syftet är att stärka förmågan att tillsammans kunna hantera större gränsöverskridande olyckor eller naturkatastrofer som skulle kunna leda till kriser med svåra samhällskonsekvenser.

Naturvårdsverket har en stor samlad erfarenhet av miljöbedömningar nationellt och internationellt genom sitt arbete med vägledning kring miljöbedömningar, som ansvarig myndighet att genomföra Esbokonventionen och dess protokoll samt som stöd till regeringskansliet, bland annat vad gäller EU:s expertgrupp om miljökonsekvensbeskrivningar och strategiska miljöbedömningar. Myndigheten har dock ingen erfarenhet av miljöbedömningar för aktiviteter i internationellt vatten. Naturvårdsverket bedöms kunna bidra med processkunskap men har mycket begränsad erfarenhet av att själva genomföra miljöbedömningar, istället bedömer de att HaV har större erfarenhet i den frågan. Naturvårdsverket bidrar gärna, utifrån de resurser som finns tillgängliga, med vägledning i dessa frågor och kan stå till förfogande som bollplank och i utvecklingen av miljöbedömningar och dess genomförande i internationellt vatten.

Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut (SMHI) har erfarenhet av att genom havs- och klimatmodellering studera nuvarande och förändringar i habitat för befintliga och främmande (potentiellt invasiva) arter och kan exempelvis analysera konnektivet mellan olika havsområden och göra observationer av till exempel algblomningar. SMHI har bland annat en havsmodell över Arktis som kan användas för att ge underlag för förståelse av och påverkan på biologisk mångfald i djuphavsmiljöer, vilket även beskrivs i ABMT-tematiken (kapitel 5.2.1). Myndigheten har kunskapen att arbeta mer inom Antarktis och Arktis, inte minst inom växt och djurplankton.

Strålsäkerhetsmyndigheten kan bidra med kunskap specifikt för effekter av joniserande strålning (radioaktiva ämnen) som del i miljöbedömningar. Myndigheten representerar Sverige i Osparkommittén om radioaktiv strålning (Ospar RSC) och i motsvarande expertgrupp inom kommissionen för genomförande av Helsingforskonventionen (Helcom) MoRS. De finansierar också forskning inom det marina området som t.ex. analys av storskalig spridning av radioaktiva ämnen.

Sveriges geologiska undersökning (SGU) har ansvar och mandat att svara på frågor om både mineral- och geologisk information samt miljöpåverkan av utvinning även i havet. De har även ett ansvar för utvärdering av områden lämpliga för koldioxidlagring. SGU är också prövningsmyndighet enligt kontinentalsockellagen för undersökningar av havsbotten och för utvinning av sten, sand och grus i havet. Myndigheten har också regeringsuppdrag om att bereda ärenden enligt kontinentalsockenlagen gällande kabelnedläggning på havsbotten. Vidare bedriver SGU relevant arbete gentemot låg- och medelinkomstländer inom ramen för miljöbedömningar (kapitel 5.4.2) samt deltar i olika Helcom-initiativ.

Transportstyrelsen samordnar och deltar i genomförandet av det nationella arbetet med åtgärder och strategier inom Helcom:s gemensamma aktionsplan för Östersjöns miljö (BSAP) och Ospar:s miljöstrategi för Nordostatlanten (NEAES) som rör undervattensbuller från sjöfart och påverkan på arter. Myndigheten arbetar även med utsläpp från fartyg av miljögifter i havet, såsom gråvatten och svartvatten samt svavelutsläpp i vattnet (genom scrubbers). Inom dessa områden samverkar de med forskare bland annat på Chalmers, IVL och Totalförsvarets forskningsinstitut. Vidare är Transportstyrelsen utpekad myndighet för att företräda Sverige inom IMO med olika åtgärder för att reglera sjöfart med syftet att skydda havsmiljön, vilket även beskrivs i ABMT-tematiken (kapitel 5.2.1). Transportstyrelsen är även ansvarig för arbetsgruppen Helcom Maritime och är involverade i arbete inom IMO, Ospar och PAME inom Arktiska rådet.

5.3.2 Universitet och högskolor

Chalmers tekniska högskola har bedrivit forskning inom flera marina områden kopplade såväl till marin teknik, offshore-energi, sjöfart, fjärranalys och miljöbedömningar (särskilt olika typer av riskanalyser och kumulativa miljöbedömningar). Chalmers har bidragit med underlagsarbeten till internationella och regionala samarbetsorgan kopplat till miljöbedömningar såsom IMO, Ospar och Helcom, samt deltagit i ett antal nationella och EU-projekt där de bland annat bygger kompetens för AI- och ML-assisterade analyser av AIS-data för att kunna göra mer avancerade analyser av sjöfartens miljöpåverkan globalt.

På *Institutionen för miljösystemanalys* har forskning kring teori och metod för kumulativa miljöbedömningar/riskanalyser genomförts under drygt 25 år. Metoderna omfattar de många olika antropogena belastningarna/miljöpåverkansfaktorerna som påverkar det marina ekosystemets olika komponenter (habitat och enskilda arter). Institutionen har också en omfattande erfarenhet av metodutveckling för miljöbedömningar av kemiska ämnen (ekotoxikologi). Båda dessa ansatser är viktiga bidrag till miljöbedömningar av hela vattenvolymen, som BBNJ omfattar, och för det som kan tänkas ske på botten med de organismer som finns där. Vad gäller specifikt påverkansfaktorer lanseras under våren ett samarbete med GU kring sjöfartens påverkan på biomångfald i djuphavet samt hur detta relaterar till delar om miljöbedömning och skyddade områden av BBNJ.

Göteborgs Universitet (GU) har forskare som publicerat en stor mängd vetenskapliga artiklar där arter och deras utbredning i djuphavet beskrivs, men också där metoder för effektiv kartläggning beskrivs och utvärderas. Forskare på ämnet har också haft direkta uppdrag av organisationer som International Seabed Authority och CCAMLR. Vad gäller specifikt påverkansfaktorer lanseras under våren ett samarbete med Chalmers kring sjöfartens påverkan på biomångfald i djuphavet samt hur detta relaterar till delar om miljöbedömning och skyddade områden av BBNJ.

Högskolan i Halmstad driver utbildning och forskning inom biodiversitet/biologisk mångfald i svenska kustvatten inklusive våtmarker i både Östersjön och Arktiska områden. Det finns även kompetens inom biologisk mångfald och ekosystemtjänster i ett förändrat klimat, exempelvis hur sammansättningen och mångfalden i hav- och vattenlevande mikrobiella samhällen påverkar resistans och resiliens när mikrobiella samhällen utsätts för störningar.

Högskolan i Skövde kan bidra genom deras erfarenhet av arbete inom marina vetenskaper med olika organismgrupper (säl, torsk, marin parasitologi, kräftdjur). Även arbete med frågeställningar kring bl a klimatförändringar, övervakning och biologisk mångfald kan vara relevant.

Kungliga Tekniska högskolan (KTH) har forskningskompetens kopplat till hantering av undervattensbuller samt utformande av förvaltning. KTH är engagerat i arbete med Helcom samt äger ordförandeskapet i expertgruppen för undervattensbuller i EU (TG Noise).

Linnéuniversitetet har expertis i att tolka och analysera genetiska data som beskriver biologisk mångfald och som kan vägleda hur önskad förvaltning kan utformas. De bedriver forskning kring hur variationen inom och mellan populationer är av värde för motståndskraften mot förändringar i livsmiljön. De har kompetens att värdera kopplingar mellan biologisk mångfald och ekosystemproduktivitet i förhållande till olika förvaltningsstrategier, exempelvis inom ramen för forskning i Arktis.

Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU) har forskare med erfarenhet av exempelvis miljöbedömningar, inklusive strategiska och kumulativa miljöbedömningar för aktiviteter i internationellt vatten. Det finns också erfarenhet från rådgivning i olika internationella sammanhang t.ex. ICES, Helcom, Ospar och plattformen för biologisk mångfald Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services (IPBES), bland annat gällande marint områdesskydd och fiskeregleringar inom den gemensamma fiskeripolitikens regelverk och inom den svenska havsplaneringen

Umeå universitet innefattar Umeå marina forskningscentrum där det bedrivs miljöövervakning och forskning i Bottniska viken. Även naturvärdesbedömningar av bottenmiljön har genomförts. Forskningscentret bistår HaV, Naturvårdsverket, Länsstyrelser samt deltar i expertgrupper inom Helcom och ICES.

Uppsala universitet har erfarenhet av arbete inom ICES och ett antal offentliga utredningar avseende nyttjande och bevarande av havets miljö och resurser.

5.3.3 Kunskapscenter och övriga

Kristineberg center för marin forskning och innovation har ett laboratorium för djuphavssediment där de driver studier av sedimenttransport och ekologisk påverkan från sedimentpartiklar som uppstår från mänskliga aktiviteter. I laboratoriet finns avancerad apparatur, stillahavssediment och associerat djuphavsvatten. Laboratoriet utvecklar även bottenkrypande autonoma robotar för inspektion och miljöövervakning i extrema djuphavsmiljöer. Vid Kristineberg finns också kompetens kring kumulativ miljöbedömning i marin miljö.

Havsmiljöinstitutet (HMI) har kompetens avseende policy och utvärdering av bland annat marin miljöövervakning.

Östersjöcentrum har kompetens att bedriva forskning och utredningar såväl ur oceanografisk som biologisk mångfaldssynpunkt, samt ur policysynpunkt.

IVL Svenska miljöinstitutet (IVL) har erfarenhet av miljöbedömningar och har stöttat Naturvårdsverket med kompetens inom Arctic Monitoring and Assessment Programme och miljöövervakningsfrågor i Helcom- och Ospar-samarbeten.

De arbetar främst i kustnära områden men har även deltagit i och planerar nya projekt för att syresätta djupvatten där utöver kemiska förhållanden även biologiska följs upp.

5.4 Kapacitetsbyggnad och överföring av marin teknik till utvecklingsländer för att stödja deras genomförande av avtalet

Under BBNJ-avtalet del V *Kapacitetsuppbyggnad och överföring av marin teknik* listas specifika åtaganden som parterna förbinder sig att uppfylla i förhållande till utvecklingsländer. Det centrala i dessa åtaganden är att stödja låg- och medelinkomstländer som arbetar för genomförandet av avtalets bestämmelser. Detta görs för att öka avtalets genomslag och därmed stärka dess uppfyllelse. Stödet omfattar alla de tematiska områden som nämnts i kapitel 5.1–5.3.

Kartläggningen syftar till att klargöra vilka svenska aktörer som har kapacitet att verka för:

- styrning och finansiering av insatser som möjliggör kapacitetsbyggnad och överföring av marin teknik till utvecklingsländer
- implementering av projekt och program i utvecklingsländer som syftar till kapacitetsbyggnad inom marin förvaltning alternativt främjar överföring av marin teknik.

I den senare kategorin inkluderas de organisationer som har pågående eller nyligen avslutade insatser som berör djuphavsfrågor alternativt frågor som tydligt knyter an till BBNJ-avtalets övriga tematiska områden. Fler tillfrågade aktörer än de som listas har indikerat intresse av att arbeta med kapacitetsbyggnad mot utvecklingsländer, men har inte visat på pågående eller nyligen avslutade projekt av relevans.

5.4.1 Förvaltningsmyndigheter inom styrning och finansiering

Naturvårdsverket förvaltar regeringens anslag (1:13) för Sveriges miljö- och klimatsamarbeten med strategiska länder. Anslaget används för att utbyta erfarenheter på miljö- och klimatområdet, stödja genomförandet av åtaganden inom EU eller internationella konventioner såsom exempelvis BBNJ, driva Sveriges nyckelfrågor, samt bygga allianser och skapa förståelse för andra länders positioner i internationella förhandlingar. Sedan 2013 genomför de fyra miljömyndigheterna - Naturvårdsverket, Kemikalieinspektionen, HaV och SMHI - programverksamhet.

Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) har kompetens och mandat att finansiera och understödja insatser som syftar till kapacitetsbyggnad och överföring av marin teknik till utvecklingsländer. Frågor som kopplar till BBNJ kan bidra till några av de strategier som styr verksamheten, exempelvis Mål E: Utökat och effektiviserat klimatbistånd i myndighetens verksamhetsstrategi, strategin för Sveriges globala utvecklingssamarbete inom miljö, klimat och biologisk mångfald 2022–2026 samt regionala och bilaterala utvecklingsstrategier med mål som kopplar till hållbart nyttjande och förvaltning av biologisk mångfald i marina miljöer.

Sida har också erfarenhet av att bidra till förhandlingar inom ramen för FN:s klimatkonvention (UNFCCC) och CBD där stöd till utvecklingsländer är viktiga delar samt bedriva strategisk dialog med organisationer inom FN-systemet, multilaterala banker samt privata och institutionella investerare.

Svenska Institutet har tillsammans med **Sida** ansvar för genomförandet av den nyligen antagna internationella biståndsstrategin för innovation, partnerskap och kapacitetsutveckling 2024–2028. Delar av myndighetens stöd inom grön omställning skulle kunna beröra marina frågor men sannolikt i en begränsad omfattning.

Utrikesdepartementet (UD) ansvarar, i samarbete med Sida, för det multilaterala stödet till internationella organisationer såsom FN, EU och multilaterala utvecklingsbanker, exempelvis Världsbanken. Genom dessa kanaler kan stöd riktas till ett antal olika finansieringsmodeller såsom gröna fonder, företagsgarantier, forskning och mer traditionell programverksamhet. Vid UD sitter även Sveriges styrelseledamot i den globala miljöfonden – Global Environment Facility – som utpekats som finansiell mekanism för att möjliggöra arbetet med BBNJ-avtalet del V. Biträdande styrelseledamot finns på **Klimat- och näringslivsdepartementet**.

5.4.2 Förvaltningsmyndigheter som arbetar med implementering av utvecklingsinsatser

Havs- och vattenmyndigheten (HaV) driver internationella utvecklingsprogram som syftar till kapacitetsbyggnad och överföring av marin teknik inom marin förvaltning i nationellt och internationellt vatten. Fokus för insatserna är havsplanering och marint områdesskydd. Tillsammans med SGU, SLU och GU utvecklar, driftsätter och utbildar myndigheten i verktyget WIO Symphony som möjliggör strategisk, kumulativ miljöbedömning i havet och täcker in stora områden av internationellt vatten i sydöstra Atlanten och Västra Indiska oceanen. Det finns tekniska förutsättningar för att anpassa verktyget ytterligare och därmed utöka räckvidden till ytterligare områden i internationellt vatten. HaV har också verkat för att öka kunskapen om BBNJ-avtalet hos tjänstemän inom marin förvaltning i utvecklingsländer. Programmen implementeras i Västra Indiska oceanen och Sydostasien. Vidare samarbetar HaV med myndigheter i Brasilien,

Indonesien och Sydafrika som syftar till att planera, förvalta och skydda marin miljö och biologi genom havsplanering, kumulativ miljöbedömning, områdesskydd och skydd av arter samt marin miljöövervakning.

Sveriges geologiska undersökning (SGU) verkar på uppdrag av HaV för att möjliggöra utveckling och användning av ett verktyg för kumulativ miljöbedömning, vilket beskrivs mer utförligt i beskrivningen av HaV:s kapacitet ovan. Utöver det driver och deltar SGU i ett antal kapacitetsbyggande projekt och program som riktar sig mot utvecklingsländer, ibland med direkt fokus på marina frågor.

Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut (SMHI) har erfarenhet av internationellt utvecklingssamarbete med koppling till bland annat klimatinformation. Några exempel från närtid är hur myndigheten i samarbete med ett antal afrikanska länder anordnat utbildningar, tagit fram högupplösta klimatscenariodata genom Cordex-samarbetet och utvecklat visualiseringsplattformen the Climate Information Portal.

5.4.3 *Universitet och högskolor som arbetar med implementering av utvecklingsinsatser*

Göteborgs universitet (GU) har forskare vid *Juridiska institutionen* med kompetens och erfarenhet av forskning, undervisning och kapacitetsbyggande knutet till havs- och miljö rätt i Western Indian Ocean Marine Science Association och det regionala havsprogrammet Nairobi konventionen. Då insatserna bland annat rör olika aspekter av juridiska verktyg för havsförvaltning i internationellt vatten är de knutna till BBNJ-avtalet. Ett pågående forskningssamarbete handlar om rättsliga vägar till mer jämlik tillgång till marina resurser, vilket är en central fråga i BBNJ.

Vid *Institutionen för marina vetenskaper* sitter forskare som bidrar till utveckling och användning av ett verktyg för kumulativ miljöbedömning, vilket beskrivs mer utförligt i beskrivningen av HaV:s kapacitet ovan.

Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU) driver flertalet bistånds- och utvecklingsprogram. Några av dessa berör marina frågor, men då oftast med fokus på kustnära miljöer och fiske. Inom ledningskansliet finns SLU Global som bygger strukturer för kapacitetsuppbyggnad och kunskapsöverföring till låg- och medelinkomstländer. I kombination med universitetets marina expertis uppges det finnas möjlighet att bidra till genomförandet av program och projekt i linje med BBNJ-avtalets bestämmelser.

Vid *Institutionen för akvatiska resurser* sitter forskare som bidrar till utveckling och användning av ett verktyg för kumulativ miljöbedömning, vilket beskrivs mer utförligt i beskrivningen av HaV:s kapacitet ovan.

5.4.4 *Kunskapscenter och övriga som arbetar med implementering av utvecklingsinsatser*

Kristineberg Center för marin forskning och innovation deltar i forskarutbyten med universitet i utvecklingsländer med fokus på den djuphavsforskning och arbetet vid centrets djuphavslaboratorium. Kristinebergs infrastruktur kan därmed användas både för vetenskapliga ändamål och för att bygga kapacitet hos aktörer i utvecklingsländer. Centrets djuphavsforskning avser att förbättra miljöbedömningar och anpassningar vid mänskliga aktivitet.

Stockholm Environment Institute (SEI) har ett pågående samarbete med ett antal små nationer under utveckling kring överföring av marin teknologi för att adressera artikel 45 i BBNJ-avtalet, vilken syftar till att främja ekonomiska och legala förhållanden för överföring av denna teknik. SEI sitter också på kompetens vad gäller finansieringsmekanismer för miljö- och klimatfrågor, vilket är relevant för att stödja diskussioner om finansiella mekanismer i internationella avtal såsom BBNJ. Vidare driver SEI ett antal program och projekt tillsammans med utvecklingsländer, särskilt inriktade på att stärka lokala mänskliga och tekniska kapaciteter för förvaltning av naturresurser samt bevarande, restaurering och anpassning till miljö- och klimatförändringar, inklusive marint relaterade frågor.

Stockholm Resilience Centre (SRC) ingår i ett antal samarbeten med forskare i utvecklingsländer kring frågor som kopplar till rättvis fördelning av nyttor från marina genetiska resurser (kapitel 5.1.3). Arbetet har lett till flertalet publikationer på ämnet, exempelvis North-South dialogue for a sustainable ocean.

Världsnaturfonden (WWF) stödjer bildandet av marina reservat och deltar bland annat i samverkansprojekt för skydd och förvaltning av Arktis och Norra Moçambiquekanalen.

5.5 Övrig kapacitet

Den första delen av kartläggningen, kapitel 5.1 - 5.4, hanterar de fyra tematiska områden som listas under BBNJ-avtalet del II-V. Det finns dock anledning att bredda kartläggningen något. I detta kapitel listas därför ett antal svenska aktörer som sitter på kapacitet vad gäller finansiering och samordning av forskning och innovation med relevans för biodiversitet i internationellt vatten samt kapacitet att arbeta med havsrätt, satellitövervakning och traditionell kunskap kopplat till biodiversitet.

5.5.1 Forskningsfinansiering och samordning

Formas bedriver forskningsfinansiering inom ramen för nationella forskningsprogrammet för hav och vatten. Som sådan har Formas en indirekt möjlighet att bidra till kunskapshöjning om biologisk mångfald i havsmiljöer, till exempel genom att stötta forskning som mäter effekter av marina skyddade områden, åtkomst till och delning av nyttor från marina genetiska resurser, miljöbedömningar av nya aktiviteter, samt kapacitetsbyggnad och tekniköverföring till utvecklingsländer. Formas är också deltagande organisation inom programmen Biodiversa samt Sustainable Blue Economy som finansieras genom EU:s forskningsprogram Horizon Europe. De har även möjlighet att verka inom den internationella forskningsfinansiären Belmont Forum som stöttar miljöforskning och transformationen till en hållbar framtid.

Naturvårdsverket ansvarar för Miljöforskningsanslaget (anslag 1:5), vilket sambereds med HaV enligt instruktion. Forskningssatsningar som bidrar till ökad kunskap, metoder och verktyg för att skydda och hållbart nyttja biodiversitet i internationellt vatten kan verka för att öka svensk kapacitet att arbeta med BBNJ-avtalet inom både förvaltning och akademi. Anslaget som ligger på cirka 94 miljoner kronor årligen syftar till att främja forskning som skapar möjligheter att nå upp de svenska miljömål som myndigheterna ansvarar för.

Polarforskningssekretariatet har i uppgift att samordna och främja svensk polarforskning. Uppdraget består bland annat av att genomföra forskningsexpeditioner till båda Arktis och Antarktis. Med möjlighet att planera och erbjuda deltagande i större och mer komplexa fältoperationer, baserat på behoven hos det svenska forskarsamhället, får svenska forskare möjlighet att samla in kritiska data och bidra till svensk närvaro i polarområdena. Expeditioner genomförs ofta med ett internationellt deltagande. Svenska expeditioner till Arktis genomförs med isbrytaren och forskningsplattformen Oden (vilket förvaltas av **Sjöfartsverket**) och möjliggör för forskare att få tillgång till stationär forskningsutrustning och mobila containrar med utrustning. Den stora flexibiliteten med forskningscontainrar, laboratorier och vinschar gör att forskare inom många olika discipliner kan utnyttja fartyget. Även de två svenska forskningsstationerna Wasa och Svea som ligger i Dronning Maud Land i Antarktis drivs i myndighetens regi. Stationerna är tillgängliga under sommarperioden november till februari och bidrar till att Sverige har en kontinuerlig aktivitet på Antarktis vilket möjliggör bidrag till den forskningsutveckling som sker i regionen. Vidare bidrar sekretariatet till att främja internationell samverkan kring polarforskning samt sprida och tillgängliggöra den forskning och data som produceras genom nätverk såsom the Southern Ocean Observing System, International Arctic Science Committee och Scientific Committee on Antarctic Research. Sekretariatet har under 2024 tagit fram förslag till forskningsstrategi för Antarktis med syfte att identifiera forskningsprioriteringar. Områden som föreslås med särskild relevans för BBNJ-avtalet är marina och terrestra ekosystem och paleoekologi, skydd för Antarktis och Södra ishavet, atmosfär, glaciär- och havsis, hav och klimatförändringar, och spridning av miljögifter.

Stiftelsen för miljöstrategisk forskning (Mistra) finansierar miljöstrategisk forskning och kunskapsbyggnad inom en mängd olika områden med målet att skapa starka forskningsmiljöer, lösa miljöproblem, stärka svensk konkurrenskraft samt skapa värde för användare. Mistra har därmed en indirekt möjlighet att bidra till kunskapshöjning om biologisk mångfald i havsmiljöer.

5.5.2 Fartygskapacitet – forskning och miljöövervakning

Förutom isbrytaren och forskningsplattformen Oden (som beskrivs mer i detalj under Polarforskningssekretariatet ovan) finns det två dedikerade svenska forskningsfartyg som är oceangående och lämpliga för internationell undersökningsverksamhet (Fartområde A, dvs alla hav), R/V Svea och R/V Skagerak. Bägge är klassade som Special Purpose Ship. Även Kustbevakningen har tre fartyg som kan användas för miljöskydd och miljöövervakning i internationellt vatten.

Kustbevakningen äger tre fartyg, vilka tjänstgör som miljöskydds- och övervakningsfartyg inom myndighetens verksamhet idag, så som sjötrafik- och miljöövervakning, gräns-, fiske-, tull- och polisiära kontroller till sjöss. Fartygen ingår i den så kallade 001-serien (KBV 001 Poseidon, KBV 002 Triton, KBV 003 Amfitrite). De tre fartygen kan ta hand om större volymer olja, nödbogsera och släcka bränder till sjöss. KBV 003 är dessutom specialanpassad för att kunna assistera vid kemikalieolyckor till sjöss. Kustbevakningen har också forskningsfartyget KBV 181, som är placerat vid Umeå universitets marina forskningscentrum. Fartyget är anpassat för forskning och miljöövervakning och används i dagsläget vid provtagning i öppet hav i Bottniska viken.

Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) äger R/V Svea och är fullt utrustat för både fiskeri- och hydrografiska undersökningar, med bland annat avancerade ekolod, trålning, ett flertal vinschar

och kranar samt moderna laboratorier. Det finns dessutom möjlighet att ställa tre 20-fotscontainrar ombord. Svea levererades 2019, är 69,5 m lång och har isklass 1B. Det finns plats för upp till 32 personer ombord, huvudsakligen i enkelhytter, inklusive besättning på 12–15 personer beroende på expeditionens syfte, med upp till tre veckor i sträck till sjöss. Hon är utrustad med ett passivt stabiliseringssystem för att göra arbetet ombord enklare. Till vardags används fartyget mest för miljöövervakning och fiskeriundersökningar i haven runt Sverige.

Göteborgs universitet (GU) äger R/V Skagerak och är fullt utrustad för både forsknings- och utbildningsverksamhet, med bland annat moderna ekolod, flera laboratorieutrymmen och provtagningsutrustning. Hon levererades 2021, är 49 m lång och kan ta upp till 21 övernattade personer ombord. Normalt består besättningen av 5–7 personer, fördelat på enkel- dubbel- och trippelhytter. Fartyget kan vara ute upp till tre veckor i sträck, har isklass 1B och används huvudsakligen för undervisning och forskningsprojekt i haven runt Sverige. Hon har dock även visat sin duglighet i större sammanhang, bland annat genom en expedition till Svalbard 2024.

5.5.3 Havsrätt

BBNJ-avtalet är ett tillämpningsavtal till havsrättskonventionen och innebär i stora delar ett mer detaljerat genomförande av vissa delar i denna. I Sverige ansvarar UD för havsrättskonventionen och hantering av specifika havsrättsliga frågor, framför allt när det har implikationer på havsgränsfrågor. UD leder också de årliga FN-förhandlingarna relaterade till exempelvis den så kallade Omnibusresolutionen om havsrätten. Sverige deltar tillsammans med övriga EU-länder i EU:s rådsarbetsgrupp för havsrätt, där havsrättsliga frågor med relevans för EU-länderna diskuteras och hanteras. I rådsarbetsgruppen deltar UD med stöd av klimat- och näringslivsdepartementet.

Havs- och vattenmyndigheten, Kustbevakningen, Sjöfartsverket, Sveriges geologiska undersökning och Transportstyrelsen hanterar alla havsrättsliga frågor inom ramen för deras mandat och löpande marint relaterade arbete. Eftersom myndigheternas arbete främst riktar sig mot avgränsade sakområden och ofta mot områden där nationell jurisdiktion råder är den samlade havsrättsliga kunskapen inom myndigheterna dock relativt begränsad. Det finns behov att stärka denna kapacitet redan i nuläget för att kunna hantera uppdrag inom exempelvis regionala havskonventioner etc. För den framtida förståelsen för och tillämpningen av BBNJ-avtalet kan vara en fördel att stärka kompetensen inom myndigheterna under förutsättning att det är inom myndighetens uppdrag.

Göteborgs Universitet (GU) har vid *Juridiska institutionen* en forskargrupp med kompetens och erfarenhet av forskning, undervisning och kapacitetsbyggande knutet till bl.a. havsrätt. Gruppen är också involverad i ett flertal internationella och transdisciplinära forskningsprojekt knutna till BBNJ-avtalets implementering. En stor del av gruppens forskningsproduktion rör internationell rätt- och policyutveckling och erfarenheter finns från även praktiskt förhandlings- och förvaltningsarbete knutet till bl.a. havsrättskonventionen.

Stockholms Universitet (SU) och **Uppsala universitet** har också hänvisat till juridisk kompetens inom havsrätt.

Bland övriga aktörer har **Stockholm Environment Institute (SEI)** hänvisat till kapacitet inom bl.a. havsrätt.

5.5.4 Satellitövervakning

Copernicus är ett europeiskt program för jordobservation som samlar in, bearbetar och förmedlar tillförlitlig information om miljö och säkerhet inom områdena hav, land, luft, katastrofhantering, säkerhet och klimat. Tjänsten kan användas för att övervaka stora områden till havs, exempelvis ett marint skyddat område i internationellt vatten. Verktuget kan främst se och modellera de aktiviteter som sker på eller nära ytan, exempelvis visa vattentemperaturer, strömmar och fartygspositioner samt omfattning och utbredning av oljespill. Data och information tillhandahålls öppet och kostnadsfritt för användare från hela världen. **Rymdstyrelsen** är sedan 2017 sammankallande för svensk myndighetssamverkan för Copernicus och ansvarar även för en sekretariatsfunktion. Myndighetssamverkan syftar till att samordna svenska krav på programmet, stärka Sveriges agerande inom de europeiska arbetsgrupperna Copernicus-kommitté och Copernicus-användarforum, samt främja användningen av Copernicus information, data och tjänster inom de svenska myndigheternas respektive uppdrag.

5.5.5 Traditionell kunskap

Vikten av att beakta traditionell kunskap hos urfolk och lokala samhällen (traditional knowledge of Indigenous People and local communities) är en fråga som återkommer i BBNJ-avtalets alla fyra tematiska delar samt beaktas som en generell princip för hela avtalet. Svensk kapacitet i frågan, med fokus på kopplingen traditionell kunskap och biodiversitet har identifierats i förvaltning, akademi och kunskapscenter.

Sametinget har i uppdrag att leda det svenska arbetet med artiklarna 8j och 10c i CBD. Arbetet ska främja användningen av, och bidra till ökad kunskap om, traditionell kunskap och hållbart sedvanebruk som leder till bevarande och hållbart nyttjande av biologisk mångfald. Uppdraget genomfördes i nära samarbete med SLU Centrum för biologisk mångfald. Under arbetet skapades ett programråd för traditionell kunskap, inklusive fiske, där ett antal svenska aktörer, såsom myndigheter, länsstyrelser, intresseorganisationer och universitet deltog. Då BBNJ-avtalet betonar vikten av att inkludera traditionell och lokal kunskap kan Sametinget därmed vara en part att inkludera i Sveriges kommande genomförande av avtalet.

SLU:s Centrum för biologisk mångfald har arbetat i nära samverkan med Sametinget i genomförandet av uppdraget att samordna artiklarna 8j och 10c i CBD – se ovan. Centret har ansvarat för annan kunskapstradition än den samiska eftersom det faller utanför Sametingets uppdrag. De har stött och ofta deltagit i de svenska delegationerna till partskonferenserna inom CBD, dess underorgan för vetenskaplig, teknisk och teknologisk rådgivning och dess arbetsgrupp för artikel 8j om lokal och traditionell kunskap som är relevant för bevarande och hållbart nyttjande av biologisk mångfald. Centret har också möjlighet att anknyta till generella aspekter av traditionell kunskap, minoritetsfrågor och biodiversitet, men har i dagsläget ingen specifik marin erfarenhet.

Stockholm Resilience Centre (SRC) driver programmet SwedBio där det finns kompetens om forskning och metodik som kopplar samman mänskliga rättigheter och jämlikhet med biodiversitet

och hållbar utveckling. Inom programmet finns också specialistkompetens i hur traditionell kunskap kan integreras i Kunming-Montrealramverket för biologisk mångfald.

5.6 Forum och instanser att verka i för att genomföra BBNJ-avtalet

Svensk kapacitet som kan bidra till det framtida genomförandet på internationell nivå av BBNJ-avtalet kan förutom att beskrivas på organisationsnivå också beskrivas utifrån de internationella forum och instanser avtalets parter kan verka i. Detta kapitel inkluderar en kort sammanfattning av befintliga globala, regionala, subregionala och sektoriella organ samt instanser inom ramen för BBNJ-avtalet där svensk kompetens kan tänkas bidra.

5.6.1 *Befintliga globala, regionala, subregionala och sektoriella organ och konventioner*

BBNJ-avtalet genomförs på en arena där det redan finns ett stort antal globala och regionala existerande konventioner, organ och organisationer med mandat som berör den marina miljön i områden både inom och utom nationell jurisdiktion som påverkar möjligheten att genomföra avtalet. Artikel 8 i BBNJ-avtalet beskriver samverkan med existerande globala, regionala och sektorsspecifika organisationer och regleringar. Bland annat tydliggörs att avtalsparterna ska "förstärka, utöka och främja samarbetet bland relevanta rättsliga instrument och ramar och relevanta globala, regionala, subregionala och sektoriella organ för att uppfylla målen i detta avtal". Även i sitt deltagande i olika beslutsprocesser inom ramen för dessa andra instrument ska parterna verka för att BBNJ-avtalets mål uppnås. Slutligen anges att parterna ska främja internationellt samarbete inom marinvetenskaplig forskning och tekniköverföring till stöd för avtalets mål.

Viktiga forum att verka i omfattar kompetenta organisationer inom marina näringar som sjötrafik och fiske såsom IMO, regionala fiskeförvaltningsorganisationer, internationella konventioner som syftar till skydd för den marina miljön och dess flora och fauna samt regionala havskonventioner och forskningsinriktade organ, som ICES. Ett viktigt forum att verka inom som har mandat att besluta om inrättande av marina skyddade områden i områden utanför nationell jurisdiktion är Oskar. De regionala processerna för att diskutera bl.a. bevarandefrågor och inrättande av marina skyddade områden kan både inspirera och inspireras av motsvarande arbete på global nivå inom ramen för BBNJ-avtalet. Genom själva BBNJ-avtalet inrättas olika organ där Sverige kommer att behöva respektive kan komma att vilja ha svensk representation. Dessa presenteras under kapitel 5.6.3.

5.6.2 *Internationellt deltagande från svenska myndigheter och lärosäten med flera*

Svenska myndigheter har ett samlat brett deltagande i havsrelaterade internationella sammanhang.

- **HaV** deltar i detta sammanhang främst inom regionala och beståndsspecifika fiskeorganisationer som i första hand NEAFC. Ett annat exempel är deltagande i den Internationella kommissionen för bevarande av tonfisk i Atlanten (ICCAT) samt som stöd till Transportstyrelsen i frågor kopplade till sjöfartens miljöpåverkan inom IMO:s kommitté för miljöfrågor, Marine Environment Protection Committee (MEPC). Myndigheten bedriver även ett omfattande arbete inom CCAMLR och Oskar bland annat när det gäller beslut om inrättande av skyddade områden, samt deltar för svensk räkning i arbete för Arktis inom Oskar, NEAFC och särskilt Arktiska rådet. Därutöver deltar myndigheten i arbetet

inom CBD, Konventionen för migrerande arter (CMS) för havslevande arter och Londonprotokollet.

- **KBV** verkar inom Bonnavalet som hanterar bekämpning av förorening av Nordsjön genom olja och andra skadliga ämnen, däribland luftföroreningar som orsakas av sjötransport. Tillsammans med **Sjöfartsverket**, **MSB** och **Strålsäkerhetsmyndigheten** deltar KBV i Emergency Prevention Preparedness and Response, en av sex arbetsgrupper under Arktiska rådet. Se även nedan under MSB.
- **MSB** deltar tillsammans med Kustbevakningen i Helcom:s arbetsgrupp Helcom Response för samarbete i Östersjöregionen vad gäller föroreningsolyckor till sjöss och på stränderna.
- **Naturvårdsverket** har ansvar för internationellt arbete med biologisk mångfald inom ramen för flera miljökonventioner, bland annat CBD och CMS med fokus på landmiljöer.
- **Sametinget** deltar i arbete inom CBD och UNFCCC.
- **SGU** deltar i olika Helcom-initiativ.
- **Sida** deltar i förhandlingar inom ramen för UNFCCC och CBD samt samarbetar och för en strategisk dialog med bl a organisationer inom FN-systemet och multilaterala banker.
- **SMHI** deltar i Oskar, Helcom, IOC, ICES samt JRC.
- **Strålsäkerhetsmyndigheten** deltar för svensk räkning i Oskar RSC och Helcom EG MoRS.
- **Transportstyrelsen** deltar för svensk räkning i arbetet inom IMO och även inom Helcom och Oskar och i PAME inom Arktiska rådet.

Flera universitet och högskolor har erfarenhet av relevant arbete inom EU och internationella organ och bidrar med sakkunskap i olika sammanhang.

- **Chalmers tekniska högskola** har deltagit inom exempelvis IMO, Helcom och Oskar samt har bidragit med underlagsarbeten till IMO (MEPC och PPR), Oskar (EIHA, MIME och HASEC), Helcom (Maritime, Submerged, BSAP, Hazardous substances) samt bidragit till World Ocean Assessment II och III.
- **GU** har lyft erfarenhet från ICES.
- **KTH** deltar exempelvis med arbete inom Helcom samt genom ordförandeskap i expertgruppen för undervattensbuller i EU (TG Noise).
- **SLU** deltar i arbete inom ICES, Helcom, Oskar, IPBES och EBSA, SLU Artdatabanken bistår nationella och internationella myndigheter och organisationer i deras arbete med direktiv och konventioner, specifikt i Helcom, Oskar, CBD, IPBES, IUCN och CMS.
- **SRC** har erfarenhet från Helcom, Oskar, IOC och ICES.
- **SU** har erfarenhet från arbete med CBD och IPBES.
- **Södertörns högskola** har erfarenhet från CBD.
- **Umeå universitet** deltar i olika expertgrupper inom Helcom och ICES. Umeå marina forskningscentrum är också svensk medlem i European Marine Biological Resource Centre.
- **Uppsala universitet** har erfarenhet av att arbeta inom ICES och IUCN.

Sammantaget bedöms den svenska samlade kapaciteten hos svenska myndigheter och lärosäten att delta i internationellt arbete och att verka inom relevanta internationella institutioner, organ och ramverk för att främja BBNJ-avtalets syfte vara bred och god.

5.6.3 *Instanser inom ramen för själva BBNJ-avtalet*

I BBNJ-avtalets del VI presenteras de olika institutioner som inrättats genom avtalet. De huvudsakliga organen är partskonferensen, sekretariatet, det vetenskapliga och tekniska organet och kommittén för tillträde och nyttodelning.

Nedan ges en beskrivning av vilka av BBNJ-avtalets organ som Sverige, bl.a. annat utifrån erfarenheterna från arbete inom andra konventioner eller organ som beskrivits ovan, kan verka i eller genom för att bidra till genomförandet av BBNJ-avtalet.

Partskonferens (Conference of the Parties, CoP) Partskonferensen är konventionens främsta beslutsfattande organ. Beslutsfattande kommer i möjligaste mån att ske genom konsensusbeslut, men det finns möjlighet att även tillämpa röstningsförfarande i vissa fall. Det första partsmötet kommer äga rum senast ett år efter att avtalet har trätt i kraft. Med vilken frekvens partskonferensen kommer att hållas kommer att bestämmas längre fram och kan förändras över tid. Mötena kommer att äga rum antingen på FN:s högkvarter i New York USA eller där sekretariatet kommer att etableras. Konferensen kommer även att kunna tillsätta underordnade organ.

Innan den första partskonferensen kommer att äga rum kommer förberedande möten att hållas. I artikel 47 anges huvuddragen i hur konferensen ska arbeta.

Det är troligt att det blir en delegation med representanter från både regeringskansliet och relevanta myndigheter som deltar i partskonferensen. Här är det sannolikt att utgå från att HaV kan bidra till en sådan grupp. På HaV finns erfarenhet från att delta i arbete inom internationella konventioner både som förhandlare och som stödjande teknisk expertis. Även SGU och exempelvis Transportstyrelsen är tänkbara utifrån sina uppdrag.

Sekretariat I nuläget fram till att avtalet har trätt i kraft och den första partskonferensen har beslutats att DOALOS ska fungera som avtalets temporära sekretariat. Avtalet kommer dock att ha ett eget fristående sekretariat. Var detta ska etableras och hur det ska fungera kommer att bestämmas vid den första partskonferensen. Sekretariatet ska fullgöra traditionella sekretariatsfunktioner som att ge administrativt- och logistikstöd till partskonferensen och dess underordnade organ, arrangera och stötta möten, sprida och publicera information om genomförandet av avtalet, men också samarbeta med sekretariaten inom andra relevanta internationella organ m.m. Här behövs sannolikt någon form av fokalpunkt eller flera sådana inrättas för att effektivt kunna motta information. Beroende på typ av information/begäran kan det vara lämpligt att flera mottagande myndigheter utses beroende på respektive myndighets sakmandat.

Vetenskapligt och tekniskt organ (Scientific and Technical Body) Parterna till avtalet kommer att kunna nominera deltagare som ska delta i det vetenskapliga och tekniska organet i sin expertkapacitet. Arbetet kommer bl.a. innefatta att ge vetenskapliga och tekniska råd till partskonferensen och andra uppgifter som avtalet stipulerar. Exempelvis har detta organ en viktig

roll när det gäller miljöbedömningsdelen av avtalet och för samverkan gentemot andra internationella institutioner.

Till detta organ skulle Sverige kunna nominera deltagare med kompetens inom exempelvis marinbiologi, djuphavsekologi, verksamhetsspecifik teknisk kunskap, skyddade områden och miljöbedömningar. HaV deltar exempelvis idag i motsvarande organ SBSTTA inom CBD och NEAFC:s kommitté för förvaltningsåtgärder och vetenskap (PECMAS). Även inom Londonprotokollet finns en vetenskaplig kommitté där HaV de senaste åren har haft visst deltagande. Till det vetenskapliga och tekniska organet kan det vara aktuellt att nominera forskare inom relevanta områden från universitet och högskolor. SLU deltar exempelvis inom de vetenskapliga kommittéerna inom ICCAT. För deltagande i detta organ kan även kompetens från deltagande i regionala havsmiljökonventioner, som Ospars kommittéer vara värdefullt.

Kommitté för tillträde och nyttodelning (Access and benefit-sharing committé) I del III av avtalet som reglerar marina genetiska resurser och nyttodelning etableras en kommitté för tillträde och nyttodelning i art 15. Kommittén ska bestå av 15 personer som ska nomineras av parterna och väljas av partskonferensen. Även till detta organ skulle Sverige därför kunna nominera deltagare om det skulle bedömas som önskvärt. Uppdraget är att ta fram vägledning för nyttodelning så att den blir transparent och sker på ett rättvist sätt både för monetära och icke-monetära nyttor. Kompetens inom marina genetiska resurser finns bland svenska myndigheter främst inom Naturvårdsverket som ansvarar för genomförande av Nagoyaprotokollet inom CBD i Sverige.

6 Slutsatser

Först listas de områden där kartläggningen visar på att det finns svensk kapacitet specifikt kopplat till BBNJ-relevanta frågor, följt av vad som bedöms vara kapacitet av mer generell karaktär att arbeta med de tematiska områden som BBNJ-avtalet inkluderar. Detta följs av de områden där ett kapacitetutvecklingsbehov identifierats.

6.1 Specifik kapacitet

6.1.1 *Marina genetiska resurser inklusive fördelning av nyttor*

Naturvårdsverket har i första hand specifik kapacitet när det gäller genetiska resurser och DSI inom ramen CBD och Nagoyaprotokollet. HaV har specifik kapacitet när det gäller övervakningsmetoder för genetisk mångfald, som kan användas i utveckling av marina övervakningsprogram.

Ett antal svenska universitet och kunskapscenter (GU, Linnéuniversitetet, SU, Uppsala universitet, HMI, SEI, SRC) visar på specifik kapacitet vad gäller marin genetisk mångfald och genetiska resurser i både kust- och djuphavsområden. Organisationerna bedriver exempelvis forskning och undervisning i eDNA, taxonomi och förvaltning samt juridiska studier kopplat till rättvis fördelning av nyttor. Specifik kapacitet finns även när det gäller kartläggning av organismer i djuphavet och de genetiska resurser som kan komma av den. Det finns även exempel på utbyten och samverkansprojekt med forskare från utvecklingsländer i denna typen av frågor.

Särskilt vid kunskapscenter bedrivs också policy-relevant arbete för att möjliggöra rättvis fördelning av nyttor från marina genetiska resurser.

6.1.2 Inrättande av områdesbaserade förvaltningsåtgärder inklusive marina skyddade områden på internationellt vatten

När det gäller ABMTs på internationellt vatten finns specifik kompetens och expertkunskap på myndighetsnivå främst hos HaV. HaV har erfarenhet av att ta fram och granska vetenskapligt underlag och förslag till marina skyddade områden i internationellt vatten samt erfarenhet av att driva och förhandla i framtagandet av marina skyddsområden och andra bevarandeåtgärder som exempelvis fiskeregleringar. På förvaltningsmyndigheter och vissa universitet finns det också kapacitet när det gäller övervakningsprogram av ABMTs. SMHI uppvisar också specifik kapacitet att arbeta med havs- och klimatmodellering, vilket ger möjlighet att studera nuvarande situation samt förändringar i livsmiljöer, samt studier av konnektivitet mellan olika havsområden.

Universitet och kunskapscenter (GU, SLU, HMI, SRC med flera) har specifik kapacitet när det gäller biologisk mångfald, taxonomi, samt forskning om policy, implementering och efterlevnad av ABMTs. Vid dessa organisationer finns det också specifik kapacitet när det gäller databaser, modellering av artutbredning och ekologisk konnektivitet. Sametinget och vissa universitet har specifik kapacitet när det gäller traditionell kunskap.

6.1.3 Genomförande av miljöbedömningar, inklusive strategiska miljöbedömningar i internationellt vatten

När det gäller miljöbedömningar finns en tyngdpunkt på kapacitet rörande havsmiljö- och havsbelastningskunskap bland de myndigheter, universitet och högskolor som besvarat enkäten. Naturvårdsverket har dock specifik processkunskap för miljöbedömningar, vilket kompletteras av HaV:s erfarenhet av praktisk tillämpning i marin miljö. Här kan också nämnas myndighetsöverskridande kompetens (HaV, SGU, SLU Aqua, GU och Chalmers) för analys av kumulativ miljöpåverkan kopplat även till internationellt vatten samt erfarenheter av praktisk tillämpning av strategisk miljöbedömning i marin miljö.

6.1.4 Kapacitetsbyggnad och överföring av marin teknik till utvecklingsländer för att stödja deras genomförande av avtalet

Kartläggningen har identifierat ett antal styrnings- och finansieringsmekanismer för att främja kapacitetsutveckling och överföring av marin teknik till utvecklingsländer inom ramen för BBNJ-avtalet. Anslaget för bilateralt samarbete med strategiska länder på miljö- och klimatområdet (1:13-anslaget) men även det svenska utvecklingsbiståndet är möjliga finansieringskällor för att genomföra specifikt riktade BBNJ-insatser. På regeringskansliet (Utrikesdepartementet samt Klimat- och näringslivsdepartementet) finns specifik kapacitet till att delta i den globala miljöfonden Global Environment Facility:s styrelsearbete som är utpekad som finansiell mekanism för att möjliggöra arbetet med BBNJ-avtalet del V.

Vad gäller pågående eller nyligen avslutade insatser gentemot utvecklingsländer har två förvaltningsmyndigheter (HaV och SGU), två universitet (GU och SLU) och två kunskapscenter (SEI, SRC) uppvisat specifik kapacitet att arbeta med BBNJ-avtalets tematiska fokusområden.

Detta inbegriper tekniköverföring och kapacitetsutveckling kopplat till kumulativ miljöbedömning och marina genetiska resurser, samt forsknings- och policy-arbete för att möjliggöra rättvis fördelning av nyttor från marina genetiska resurser. Det finns också exempel på pågående utbyten och samarbeten med forskare från utvecklingsländer inom djuphavsforskning.

6.1.5 Forskningsfinansiering, samordning och fartygskapacitet

I genomförandet av BBNJ-avtalet kan behovet av svensk forskning och datainsamling i djuphavet komma att öka. För att möjliggöra forskningsexpeditioner i polarområdena kan Polarforskningssekretariatet spela en central roll. För att möjliggöra expeditioner i polarområdena hyr sekretariatet isbrytaren och forskningsplattformen Oden. Utöver Oden finns det ytterligare två dedikerade svenska forskningsfartyg som är oceangående och lämpliga för internationell undersökningsverksamhet: R/V Svea som ägs av SLU och R/V Skagerak som ägs av GU.

6.1.6 Traditionell kunskap

Vikten av att beakta traditionell kunskap (traditional knowledge of Indigenous People and local communities) är en fråga som återkommer i BBNJ-avtalets alla fyra tematiska delar samt beaktas som en generell princip för hela avtalet. Specifik kapacitet att hantera kopplingen mellan traditionell kunskap och biodiversitet har identifierats hos Sametinget, SLU Centrum för biologisk mångfald och SRC. Beaktande av traditionell kunskap hos urfolk och lokala samhällen är en viktig fråga inom flera konventioner och andra sammanhang som svenska myndigheter deltar i, såsom CBD och Arktiska rådet.

6.2 Generell kapacitet

6.2.1 Marina genetiska resurser inklusive fördelning av nyttor

Generell kapacitet om genetisk mångfald och genetiska resurser kopplat till övervakning och reglering finns hos förvaltningsmyndigheter. Generell kapacitet om genetisk mångfald och genetiska resurser finns även på universitet och högskolor.

6.2.2 Inrättande av områdesbaserade förvaltningsåtgärder inklusive marina skyddade områden på internationellt vatten

Förvaltningsmyndigheter (HaV, SMHI, SGU, Transportstyrelsen) har generell kapacitet när det gäller beslut av områdesbaserade förvaltningsåtgärder som omfattar att hantera kompetensfrågor (t.ex. fiske och sjöfart) och samråd. Generell kapacitet finns även när det gäller biologisk mångfald, havsrätt, integrerad havsförvaltning, rumsliga analyser, och modellering av oceanografi, klimat och konnektivitet mellan olika havsområden.

6.2.3 Genomförande av miljöbedömningar, inklusive strategiska miljöbedömningar i internationellt vatten

Generell kompetens att bedöma miljöbedömningar finns hos de myndigheter som agerar inom miljöprövning (HaV, Naturvårdsverket, länsstyrelserna). Kunskap om djuphavsmiljöer och biologisk mångfald i dessa finns i nuläget främst på universiteten.

6.2.4 *Kapacitetsbyggnad och överföring av marin teknik till utvecklingsländer för att stödja deras genomförande av avtalet*

Flertalet aktörer, inklusive förvaltningsmyndigheter, universitet och högskolor samt kunskapscenter uppvisar generell kapacitet att arbeta med kunskapsutbyte och överföring av marin teknik till utvecklingsländer. Exempel på generell kapacitet är erfarenhet av att samarbeta med utvecklingsländer i frågor som kopplar till förvaltning, planering och skydd av marina resurser, klimatmodellering samt policy- och påverkansarbete som syftar till ökade förutsättningar för utvecklingsländer i genomförandet av internationella miljö- och klimatavtal. Vid UD och Sida finns också kapacitet att driva på för frågorna genom strategiska dialoger med multilaterala organ inom FN-systemet, globala utvecklingsbanker och internationella konventionsarbete inom exempelvis CBD.

6.3 Kapacitetsutvecklingsbehov

6.3.1 *Marina genetiska resurser inklusive fördelning av nyttor*

När det gäller genetiska resurser finns kapacitetsutvecklingsbehov kopplat till nyttodelning, fördelningsmekanismer för genetiska resurser och spårbarhet, t.ex. system för "track and trace".

6.3.2 *Kapacitetsbyggnad och överföring av marin teknik till utvecklingsländer för att stödja deras genomförande av avtalet*

Inom flera av de regionala och internationella konventioner som rör hav och marina frågor, exempelvis Londonprotokollet och CBD finns möjlighet att bedriva kapacitetsutveckling och överföring av marin teknik till utvecklingsländer. Baserat på det inkomna underlaget förekommer inte den typen av insatser i någon större grad hos de organisationer som bidrar till att stötta regeringskansliet i dessa forum. Här finns möjligheter för Sverige att öka fokus på den typen av frågor för att samtidigt bidra till genomförandet av BBNJ-avtalet.

6.3.3 *Kunskap om djuphaven är bristfällig*

För att kunna agera inom olika delar av avtalet, vare sig det rör marina genetiska resurser, att inrätta områdesbaserade förvaltningsåtgärder inklusive marina skyddade områden eller att ta ställning till hur nya verksamheter ensamma eller tillsammans med existerande verksamheter kan påverka den biologiska mångfalden och djuphavens ekosystem, så kommer det finnas ett behov av fördjupad kunskap om just dessa system. När det gäller ABMTs och miljöbedömning är kapacitetsutvecklingsbehovet därför starkt kopplat till att kunskapen om djuphaven är begränsad. HaV ser därför ett generellt kapacitetsutvecklingsbehov vad gäller kunskap om ekosystemen i de aktuella områdena. Behovet sträcker sig från de organismer som lever i de aktuella havsområdena till teknik, inklusive djuphavsteknik, som redan är eller kan komma att bli aktuell att användas där. Den typen av kunskap behövs för att kunna bedöma aktivitetens påverkan på den biologiska mångfalden, så att man i nästa led kan reglera verksamheter med negativ påverkan. Kunskapen behövs också för att kunna bedöma hur exempelvis skyddade områden kan inrättas med effektiva förvaltningsåtgärder till skydd för den biologiska mångfalden. Här ser HaV en viktig roll för forskningen i att stötta kunskapsuppbyggnad och kunskapsspridning. Även svensk förvaltnings erfarenheter från arbete inom internationella globala eller regionala

sektorsorgan såsom IMO, International Seabed Authority eller regionala fiskeorganisationer kan bidra till att tillgängliggöra kunskap om marin biodiversitet, den teknik som nyttjas och dess påverkan på miljön.

6.3.4 Havsrätt

Det är viktigt att Sverige bibehåller och bygger upp juridisk kompetens inom internationell havsrätt. Detta behövs för alla områden. Den övergripande havsrättsliga kompetensen liksom det yttersta ansvaret för frågorna ligger idag på utrikesdepartementet, vilket är naturligt med tanke på havsrättens nära koppling till frågor kring en stats territoriella integritet och nationella jurisdiktion. Det finns även djup akademisk havsrättskompetens hos ett antal universitet, vilka skulle kunna stötta med utredningar och liknande. För att även myndigheter under regeringen ska kunna genomföra sitt arbete inom ramen för deras uppdrag (som kanske utökas vid BBNJ-avtalets genomförande i svensk lagstiftning) och stötta i frågor där havsrätten sätter gränser för handlingsutrymmet är det utifrån HaV:s bedömning viktigt att det hos myndigheterna finns en djupare och bredare kunskap för havsrätten än vad som är fallet idag.

Bilaga 1 Enkät

Enkät – Regeringsuppdrag svensk kapacitet BBNJ

Med denna enkät samlar vi in uppgifter som visar på Sveriges kapacitet att bidra till genomförandet av BBNJ-avtalet.

6.4 Om enkäten

Havs- och vattenmyndigheten har fått i uppdrag av regeringen att inom ramen för sitt ansvarsområde sammanställa en rapport om Sveriges kapacitet att bidra till genomförandet av BBNJ-avtalet (Biodiversity Beyond National Jurisdiction) - ett internationellt avtal inom ramen för FN:s havsrättskonvention. Uppdraget innefattar en kartläggning av Sveriges förvaltningsmässiga och vetenskapliga kompetenser samt en diskussion av hur dessa kompetenser kan användas för att stödja avtalets mål. Som en del av denna kartläggning vänder vi oss till er för att undersöka i vilken utsträckning kompetens eller verksamhet inom er organisation kan vara aktuell och värdefull för arbetet med det nya avtalet.

Det nyligen antagna BBNJ-avtalet syftar till att skydda biologisk mångfald i områden utanför nationell jurisdiktion dvs internationellt vatten från skadlig påverkan. Avtalet innehåller bland annat bestämmelser om inrättande av skyddade marina områden, åtkomst till och delning av nyttor från marina genetiska resurser, miljöbedömningar av nya aktiviteter, samt kapacitetsbyggnad och tekniköverföring till främst utvecklingsländer.

Namn: * (obligatorisk)

Titel: * (obligatorisk)

Organisation: * (obligatorisk)

1. BBNJ-avtalet täcker fyra tematiska områden. Vilken/vilka av följande har er organisation kapacitet att bidra till? * (obligatorisk)

1. BBNJ-avtalet täcker fyra tematiska områden. Vilken/vilka av följande har er organisation kapacitet att bidra till?

☐

Inrättande av områdesbaserade skyddsåtgärder inklusive skyddade områden i internationellt vatten

- ☐ Hantering av marina genetiska resurser inklusive rättvis fördelning av nyttor från dessa
- ☐ Genomförande av miljöbedömningar, inklusive strategiska miljöbedömningar för aktiviteter i internationellt vatten
- ☐ Kapacitetsbyggnad och överföring av marin teknik till utvecklingsländer för att stödja deras genomförande av avtalet
- ☐ Inget av ovanstående

Om ett eller flera tematiska områden har valts beskriv vilken kompetens er organisation besitter på området:

Beskriv vilket mandat er organisation har att arbeta med det/de valda tematiska området

2. Har er organisation erfarenheter från deltagande i andra internationella konventioner, organisationer etc. som ni bedömer relevanta för arbetet med BBNJ-avtalet? * (obligatorisk)

2. Har er organisation erfarenheter från deltagande i andra internationella konventioner, organisationer etc. som ni bedömer relevanta för arbetet med BBNJ-avtalet?

- ☐ Ja
- ☐ Nej

Om ja, beskriv

3. Bedriver er organisation alternativt deltar forskare knutna till er i projekt eller program (såsom forskningsprojekt, samverkansprojekt etc.) som bedöms ge underlag för förståelse av och påverkan på biologisk mångfald i djuphavsmiljöer? * (obligatorisk)

3. Bedriver er organisation alternativt deltar forskare knutna till er i projekt eller program (såsom forskningsprojekt, samverkansprojekt etc.) som bedöms ge underlag för förståelse av och påverkan på biologisk mångfald i djuphavsmiljöer?

- ☐ Ja
- ☐ Nej

Om ja, beskriv:

4. Övriga kommentarer som ni tror stärker kartläggningen om svensk kapacitet för att bidra till genomförandet av BBNJ:

Skicka

6.5 Hantering av personuppgifter

Namnuppgifter som lämnas i denna studie kommer bara hanteras av utsedd arbetsgrupp samt webbredaktörer på HaV. Personuppgifter kommer inte redovisas i slutrapport.

HaV använder kontaktuppgifter för att samla in och distribuera enkäten. Kontaktuppgifterna behandlas under tiden för enkätens insamlingsperiod. Om personuppgifter framgår i enkätsvaren behandlas dessa av behörig personal på HaV, men kommer inte att redovisas i slutrapporten. Enkätsvaren kommer att sparas under samma tid som övrigt underlag för regeringsuppdraget.

Här kan du läsa om hur du tillvaratar dina rättigheter:

[Om personuppgifter - Om webbplatsen - Havs- och vattenmyndigheten \(havochvatten.se\)](https://havochvatten.se/om-personuppgifter-om-webbplatsen-havs-och-vattenmyndigheten)